

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת בכירה אושרי פרוסט-פרנקל

תובעים ישראל סורין שוחט

נגד

נתבעים אלעד קושניר

פסק דין

- 1
2 1. התובע מגדיר עצמו כאיש עסקים שמנהל את עסקיו בארץ ובעולם, הגיש את התביעה דנן בעילת
3 לשון הרע על סך 1,013,184 ₪. התובע ואביו של הנתבע ניהלו ו/או היו בעלים ו/או שותפים של
4 עסקים משותפים והתנהלו ביניהם תביעות בהן היו מעורבים שותפים נוספים לעסקיהם.
5 בחודש מרס 2009 הוגשה נגד התובע דנן תביעה כספית על סך 10,387,422 ₪ ע"י חבי קיטאל ולוי
6 קושניר ("לוי קושניר") שהוא אביו של הנתבע דנן (להלן: "התביעה במחוזי"). טענות
7 התביעה בתיק במחוזי היו בנוגע לעסקה שנערכה בחודש יולי 2007, במסגרתה רכש ארקדי גאידמק
8 65% בחב' אמריס (בה כיהן בעבר הנתבע דנן כמנכ"ל עד 2.10.08) והמניות נרכשו מבלרם ומהתובע
9 דנן. בחקירתו העיד התובע שהוא שימש ביחד עם הנתבע כבעל מניות ודירקטור וכן שהוא היה שותף
10 עסקי של בלרם, מיופה כוחו בישראל ושותף בחברה ציבורית בשם אמריס ביחד עם לוי קושניר
11 ובלרם. בתביעה במחוזי טען לוי קושניר טענות רבות וביניהן, שבחודש יולי 2007 בפגישה בקשר
12 לעסקה, שוחט ביצע עליו ועל בלרם סחיטה כפולה.
13 2. ביום הגשת התביעה במחוזי פורסמה באתר האינטרנט גלובס ידיעה כדלקמן: "לוי קושניר:
14 איזי שוחט סחט אותי בעת חתימת העסקה למכירת אמריס לגאידמק". הידיעה עסקה בתביעה
15 שהגיש לוי קושניר נגד שוחט באותו תיק, ובין היתר נכתב בכתבה שלוי קושניר טוען שהתובע סחט
16 ממנו כסף עבור מימוש אופציה כתנאי להסכמתו לעסקה. עם פרסום הידיעה הצטברו תגובות של
17 קוראים, וביניהם תגובת 13 ממי שכינה את עצמו כ"מכיר את שוחט" ובה נכתב: "האיש הזה ידוע
18 בטקטיקות של אי עמידה בהסכמים ובסחיטה. אני מכיר עוד שני אנשים שנעקצו על ידו בשיטה
19 כזו. נוכל ממדרגה ראשונה".
20 3. לטענת התובע, התגובות פורסמה, ע"י הנתבעת שהתחזה לאחר, מתוך כוונה להשפיל אותו
21 ולעשותו מטרה לשנאה, בוז וללעג ולפגוע במשלח ידו, אופן הפרסום נועד להעצים את הפגיעה בו
22 והתגובות נכתבו טרם ששוחט הגיש כתב הגנה. לטענת התובע, שפת התגובות היא קיצונית
23 ומייחסת לו תכונות פליליות שונות של סחיטה, נוכחות ועקיצות אנשים. לדבריו, אכן מה שכתוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 בתגובת נשוא תביעה זו כתוב גם בכתבה שלגביה נכתבה התגובת, אך לטענתו, התגובת נכתבה
2 בזדון ע"י מי שטען בו שהוא מכיר את התובע והכתבה נכתבה על ידי עיתונאי שכותב מה שהוא רוצה
3 להציג ולכן לגבי הכתבה אין לו כל טענה, למרות שבכתבה של העיתונאי כתוב 4 פעמים שהתובע
4 סחט את לוי קושניר וכיוון שהכותב הוא עיתונאי אין לתובע עניין בכתבה עצמה. עוד לטענתו,
5 בתגובת לכאורה הכותב מכיר את התובע והעיתונאי לא טען שהוא מכיר אותו.

6 בחקירתו העיד התובע, שאכן רוב התגובות הן בעילום שם, גם בהם מופיעה המילה "סחיטה".
7 לשאלה: "ש. אני אומר לך שמה אפשר להבין מהכתבה והתגובות בערך אנשים בערך 24
8 שעות, אתה מקבל טיעון זה?" השיב: לא, כי זה משהו שקרא זאת ונכנס לו למוח. וכמו
9 שהסברתי עליך, כי באיזה שהוא מקום הוא צץ שלדוגמא אי אפשר לעבוד איתך" (ע' 17 ש' 4-1)

10
11 4. כיוון שהתגובת פורסמה בצורה אנונימית, נאלץ התובע לפנות לגלובס כדי לבדוק את זהות
12 המפרסם, גלובס סירבה לבקשתו ולכן הגיש המרצת פתיחה לביהמ"ש המחוזי וניתנה החלטה
13 המחייבת את גלובס להעביר לתובע את פרטי כתובת הip. מסתבר שמדובר בלקוח של בזק בינלאומי
14 ושהנתבע פרסם את התגובת. התובע עותר לחייב את הנתבע לשלם לו פיצוי בגין לשון הרע בסך
15 מיליון ₪ וכן בגין הוצאותיו.

16 בדיון ההוכחות, כאשר התובע נחקר על עסקיו בהקשר הפגיעה במוניטין שלו, טען בא כוחו: 'לא
17 תבענו נזק מיוחד אלא נזק כללי, ולכן זה לא מתיר לחברי לחקור עד אין סוף וצריך להיות גבול של
18 המותר והאסור וזה קשור לרלוונטיות...'. לדבריו, הנתבע הינו "איש עסקים שווה"

19 5. בחקירתו טען התובע, שהנזק הכללי הוא פוטנציאל הנזק שאנשים קראו את התגובת ויפחדו
20 לעשות איתו עסקים. לשאלה מדוע תבע מהנתבע מיליון ₪ השיב: "כי אבא של הנתבע תבע אותי
21 גם על מיליון" (עמוד 20 שורה 11).

22 ש. נגרם לך נזק של מיליון ש"ח?

23 ת. בוודאי, אין לי מושג מה הפוטנציאל של הנזק

24 ש. למה אתה מתכוון נזק כללי, ?

25 ת. הפוטנציאל שאנשים יקראו זה ומי שרצה יתקשר אליי ומי שרוצה לעשות איתי עסקים ...
26 ואז יגידו שלא צריך להתקשר אליי עם האדם. התדמית שלי וכל מה שקשור איתי – זה
27 כבר אומר משהו. נזק כללי – שאין לי מושג איזה נזק, אם בן אדם ירצה לקנות ממני הוא
28 לא יקנה

29 ש. למה מיליון ש"ח?

30 ת. כי אבא של הנתבע תבע אותי גם על מיליון

31 ש. האם אתה מודע שלפי החוק – שפיצוי ללא הוכחת נזק אפשר לתבוע רק 50 אלף ש"ח?

32 ת. לא יודע על זה ואין לי מושג.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 ש. האם זה נכון שתבעת מליון שח כדי להלך אימים על הנתבע שאביו קודם לפני זה הגיש

2 נגדך תביעה חודש קודם לכן אותה תביעה נשוא הכתבה?

3 ת. על כמה אבא שלו תבע אותי... על 10.4 מליון

4 ש. אתה רוצה לתקן את סכום התביעה?

5 ת. מה שעורכי הדין אמרו לי – זה מה שאני עושה (ע' 20 ש' 10-18).

6 כן אישר התובע שהתגובית נשוא תביעה זו הוסר לאחר כ- 4 ימים.

7 במהלך החקירה נשאל התובע האם בתביעות האחרות העדים טענו כלפיו שהוא דרש מהם שיוסיפו

8 4.5 מיליון דולר כדי שהוא יחתום על עסקה וחלקם השתמשו במונח 'עם אקדח לרקה' הצהיר ב"כ

9 התובע לפרוטוקול 'מסכים לכך שהייתה טענה כזו מצד חלק מהעדים שנטען שהתובע סחט ויש

10 הכרעה משפטית".

11 תמצית טענות ההגנה

12 6. תגובית מספר 13 לכתבה, היא נשוא תביעה זו, הוסרה מהאתר בסמוך לאחר פרסומה, כך עולה

13 מסעיף 8 להמרצת הפתיחה שהגיש שוחט נגד גלובס, ומעיון בתגובות לא ניתן ללמוד שהתגובית הזו

14 קשורה לכתבה בגלובס. התובע לא פירט מה משלח ידו ומה הפגיעה שנגרמה למשלח ידו. הנתבע

15 מציג את עצמו כדעתן בעל חוש צדק מפותח שמידי פעם מגיב לאתרי אינטרנט ואינו זוכר אם הוא

16 זה שכתב את התגובית נשוא התביעה. לדבריו, סדר יומו גורם לכך שאינו נמצא ליד אינטרנט מביא

17 אותו למסקנה שלא הוא כתב את זה. לגרסתו, תשתית רשת האינטרנט מבוססת על זיהוי מיקום

18 מחשבים המחוברים לאינטרנט באמצעות שפת מספרים והכתובת היא מספר המזהה מיקום ברשת,

19 מה שלא מאפשר לרוב שיחזור זיהוי המקור. ספקי אינטרנט אינם מציבים לכל צרכן כתובת IP

20 קבועה ולעיתים הכתובת מסופקת למחשב המתחבר ברגע מסוים ובתום הגלישה של משתמש

21 מסוים היא תוקצה למחשב של צרכן אחר. לכן לטענתו, קיימת סבירות שבעל הכתובת המבוקשת

22 הוא ספקי כתובת האינטרנט ולא מצביע על הנתבע כמי שכתב את התגובית. בנוסף, קיימת גלישה

23 אלחוטית שמאפשרת גלישת מתחברים לרשת הפתוחה באמצעות כלים מלאכותיים וגם בנו של

24 התובע מתגורר בבניין בו מתגורר הנתבע – קומה אחת מתחתיו. לטענת הנתבע שחזור כתובת איי פי

25 אינה מובטחת כאמצעי יעיל לזיהוי גולש. נגד התובע עומדות 4 תביעות אזרחיות בסכומי עתק

26 שהוגשו ע"י שותפיו לעסקים כמפורט בסעיף 29 בכתב ההגנה בסכום מצטבר של עשרות מיליוני

27 שקלים.

28 7. הנתבע טוען, כי תוכן התגובית אינו מהווה לשון הרע והיא הכילה דיווח נכון על התנהלות

29 העסקית של התובע מול שותפיו, כולל ביקורת לגיטימית שיש בה עניין ציבורי. היא לא נועדה

30 להשפיל את התובע או לעשותו למטרת בוז ולעג, כיוון שמדובר בתגובית לכתבה בה מצוין שהוגשה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

- נגד התובע תביעה ונטענים נגדו דברים חמורים. לדבריו, תוכן התגובות אינו מהווה לשון הרע נגד התובע אלא התגובות הכילה דיווח נכון על התנהלותו העסקית של התובע ומהווה ביקורת לגיטימית שיש בה עניין ציבורי. התגובות נכתבו בהקשר לכתבה שלילית על התובע ולא בהקשר לכתבה חיובית עליו.
- לטענתו, ככל שהתגובות נכתבו על ידו היא נכתבה בתום לב תוך מילוי חובה חוקית, מוסרית וחברתית כלפי הציבור כולו וציבור העסקים בפרט, נוכח העובדה שהתובע הוא בעל שליטה, דירקטור, בעל מניות ונושא משרה בחברות ציבוריות. טוען הנתבע שמכיוון שאין לתובע שם ומוניטין טובים לא ניתן לפגוע בו. גם אם מדובר בלשון הרע קיימות ההגנות שבחוק ותוכן התגובות היא חזרה על דברים שנאמרו ופורסמו על התובע במקומות אחרים.
8. הנתבע טוען, כי הפסיקה הכירה בהודעה לציבור על מעשיו של רמאי כדבר שנעשה מתוך חובה חברתית וציבורית והאינטרנט משמש פלטפורמה להחלפת והפצת דעות באופן אנונימי. הקורא אינו מייחס חשיבות רבה למה שנכתב ע"י גולש אנונימי והעובדה שהגולש לא הזדהה מהווה אמירה כדי לבחון את תוכנה. לטענתו, הקורא הסביר לא נותן משקל לביטוי אנונימי, ואם מדובר בנתבע אין מדובר בהתחזות כיוון שהוא באמת מכיר את שוחט. התגובות היא הבעת דעה לגבי התובע בדבר התנהלותו העסקית, משקל הכתוב בתגובות הינו פחות ממה שכתוב בכתבה.
9. בחקירתו העיד הנתבע, שגם אם התובע זכה בכל התביעות שהתנהלו נגדו, כמי שהשתתף בישיבות בהשתתפות התובע, הוא נחשף לאירוע של סחיטה מצדו ומה שנקבע בפסקי הדין היה שלא ניתן להוכיח סחיטה. התובע הודה שהוא נתן הלוואה לחב' אמריס בשם מישוהו אחר וזה היה מעשה נוכלות כלפי החברה ומחזיקי אגרות החוב שלה. הנתבע העיד: **"..... אבל המציאות שהייתי בחדר ומרגיש שגם אם הוא זכה בתביעות האלה היה אירוע של סחיטה, הייתי שם בחדר ואני עומד מאחורי דברי, אני מכוון לנספח ב' שבו הייתי בחדר באירועים ש. אתה יודע שהשופט פרגו נתן פס"ד בתביעה זו ת. לא ש. האם אתה יודע שהוא קבע שלא הייתה סחיטה ת. שמעתי שזו הקביעה, הוא קבע שלא היה ניתן להוכיח סחיטה, אני הייתי בחדר וגם אם לא הוכח שהיה סחיטה אני עומד מאחורי דברי שהייתה שם סחיטה"** (ע' 32 ש' 20 – 27) ובהמשך העיד: **"התגובות שנכתבה יש מאות אלפי תגובות שנכתבות ביום באינטרנט והמציאות שזה היה לפני הרבה שנים (9 שנים) והמציאות היא שאיני באמת זוכר אם אני כתבתי זאת או לא. אני בהרגל כותב הרבה תגובות כמעט כל יום וספציפית תגובות זו איני זוכר אם אני כתבתי. נושא שני גם אם אכן התביעות שרשומות פה סולקו או בוטלו וכו' אני עומד מאחורי העובדה שהתובע העמיד את הנוכחים בחדר באירוע נספח ב' לתצהירי – המכירה לגידמאק, עמדה של סחיטה. גם אם התביעות האלה הוא לא הפסיד, המציאות היא שגם נכחתי (והתובע אמר זאת) שנושא הנוכלות זה משהו שהוא הודה בו בעדותו – חקירתו באולם זה, שהוא הודה שהוא נתן הלוואה לחב' אמריס שהייתה אז חב' מדווחת**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 לציבור – בשם מישוהו אחר שזה ל חוקי בעליל ומעשה נוכלות כלפי החברה ומחזיקי האג"ח. (ע' 33
2 שי' 16-23)

3 ש. אתה לא מקבל את פסה"ד של השופט פרוג
4 ת. זה לא עניין שלא מקבל, אני מקבל כל קביעה של בימ"ש. המציאות הינה שאם מדובר בתביעה
5 נספח ב' לתצהירי, אמנם בימ"ש קבע שהתביעה לא תקפה אבל זה אומר שלא הצליחו להוכיח
6 סחיטה לא שלא הייתה סחיטה. נכחתי בחדר ובשיחות והייתה שם סחיטה לכל דבר, זה מה
7 שחוויתי באותם ימים" (ע' 33 שי' 29 - ע' 34 שי' 2).

8
9 10. ולגבי התגובות עצמה העיד הנתבע:
10 ת. אני מודה שזה שם המשתמש שלי, איני יכול להעיד אם זה אכן ה- איי. פי. שלי חשוב לציין שגם
11 אם זה איי. פי. שלי זה אומר שזה מקושר למכשיר שבביתי ולא שאני הקלדתי את התגובות, זה
12 יכול היה להיות כל אחד בביתי, כולל אבי וכל מי שיש לו נגישות למכשיר ומתחבר למכשיר, שכן או
13 כל אדם בקרבת מקום, באמצעות הראוטר..... היום כבר כן כי זה ראוטר אחר, אבל אז – איני זוכר
14 אם היה לי או לא היה לי סיסמא. גם אם היה סיסמא יש עוד אנשים שיכולי להשתמש בו כמו
15 אשתי, הורי חברי..... כל מה שכתבתי בתצהיר הוא ברצינות והמציאות היא שבנו של התובע חי
16 בבניין באותה תקופה למיטב ידיעתי, ואם אכן יש נגישות כמו למשפחתי ושכני, הוא היה שכן שלי
17 והמציאות הינה שהיו המון תביעות בין אבי לתובע ועוד צדדים אחרים והייתה תקוה עם המון
18 טקטיקות משפטיות שונות, ומי יודע מה הכינו לי, וזה יכול להיות שבנו של התובע רשם זאת.....
19 ש. אמרת שאתה כותב הרבה תגובות, האם נכון שתגובות נכתב כדי ליצור דעת קהל, מה מטרתך
20 בכתבת תגובות
21 ת. בעיקר פורקן. (ע' 34 שי' 6-29).

דיון

25 11. המחלוקת הצריכה הכרעה בתביעה דן, הינה בשאלה, האם תגובות 13 לכתבה נעשתה ע"י
26 הנתבע ואם כן, האם היא מהווה לשון הרע.
27 אין מחלוקת שביום 5.3.2009 פורסמה ידיעה באתר האינטרנט של העיתון "גלובס", שכותרתה
28 "לוי קושניר: איזי שוחט סחט אותי בעת חתימת העסקה למכירת אמריס לגאידמק". הכתבה
29 פרטה כי "קושניר תובע 10.4 מליון שקל משותפו לשעבר בחברת אמריס: סחט ממני כסף עבור
30 מימוש אופציה כתנאי להסכמתו לעסקה...". הכתבה תיארה את התביעה שהוגשה באותו יום לבית
31 המשפט המחוזי בתל אביב ע"י לוי קושניר כנגד התובע דן בת.א 1259/09 בביהמ"ש המחוזי בתל-
32 אביב. לכתבה פורסמו תגובות, ותגובות 13 הייתה: כותרת: "טקטיקות קבועות של האיש" שם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 **הכתוב: "מכיר את שוחט" תוכן: "האיש הזה ידוע בטקטיקות של אי עמידה בהסכמים ובסחיטת.**
2 **אני מכיר עוד 2 אנשים שנעקצו על ידיו בשיטה זו. נוכל ממדרגה ראשונה."**

3 12. עפ"י מכתב חברת "בזק בינלאומי" הלקוח שעשה שימוש בכתובת ה- IP שנמסרה ע"י גלובס
4 הוא הנתבע, שכתובתו ברחוב אילת 61/705 תל אביב. ב"כ הנתבע השיב ביום 30.3.16 כי **"המשיב**
5 **אינו מתכוון לטעון שהאמור במכתב ב"כ בזק שצורף לתצהיר המבקש אינו נכון וממילא הוא מתכוון**
6 **לחלוק רק על משקל הדברים כאמור לעיל. לפיכך אין צורך בכלל בעדות העד מטעם בזק שיאשר**
7 **את מה שנכתב באותו מכתב מאחר ואין מחלוקת לגבי האמור.**

8 הנתבע טוען, כי התובע לא הוכיח שהוא זה שכתב את התגובות, גם אם היה מוכיח זאת מדובר
9 בזוטי דברים, מה עוד שהכתבה מפרטת את הכתוב בתגובות ומה שכתוב בתגובות הינו אמת. זאת
10 כיוון שקיימים 2 אנשים נוספים שלטענתו התובע "עקץ אותם" ובתביעה שהגיש לוי קושניר נגד
11 התובע דן העידו על כך 2 אנשים. גם התובע הודה בחקירתו שהסתיר משותפיו ומהמשקיעים, שהוא
12 נתן מכיסו הלוואה לחב' ציבורית ולא דיווח על כך. עוד לטענתו, לתובע לא נגרם כל נזק והוא העיד
13 שהעמיד את התביעה דן על מיליון ₪ כיוון שלי קושניר הגיש נגדו תביעה בסכום דומה.

14 13. חוק איסור לשון הרע התשכ"ח 1965 (להלן: **"החוק"**) קובע בס' 1

15 **לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול: (אחת מארבעת החלופות)**

16 1. **להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;**

17 2. **לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחדים לו;**

18 3. **לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או**
19 **במקצועו;**

20 4. **לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו נטייתו המינית או מוגבלותו;**

21 **בסעיף זה "אדם" יחיד או תאגיד;**

22 **"מוגבלות" - לקות פיסית, נפשית או שכלית, לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית.**

23
24 14. בע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי נקבע, שהמבחן לשאלה אם הפרסום מהווה
25 לשון הרע הינו: **"ראשית, יש לפרש את הביטוי, בהקשר אובייקטיבי, ולשאוב**
26 **ממנו את המשמעות העולה ממנו, על פי אמות מידה מקובלות על האדם הסביר.**
27 **פרשנות זו יש להשעין הן על מובנם הפשוט של דברי הפרסום המפורשים, והן על**
28 **האמור "בין שורותיו".**

29 בע"א 740/86 תומרקין נ' העצני נקבע, **"ההלכה היא שאין חשיבות לשאלה מה הייתה כוונתו של**
30 **המפרסם מחד, ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים. מאידך,**
31 **המבחן הקובע מהי, לדעת השופט היושב בדן, המשמעות שקורא סביר היה מייחס למילים"**. ובע"א

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 466/83 שאהה נגד דרדריאן נקבע, שהמבחן אם פרסום מהווה לשון הרע אינו מבחן סובייקטיבי, אלא
2 אובייקטיבי במהותו, לא קובע מה חושב הנפגע, אלא כיצד עלולה החברה לקבל את הדברים
3 שבפרסום.

4
5 15. בפסק דינה של כבוד השופטת פרוקצ'יה בנודלמן נ' שרנסקי נקבעו 4 שלבים
6 לניתוח העוולה האזרחית של פרסום לשון הרע :
7 "מהלך הניתוח של טענת הפגיעה בשם הטוב, המולידה עוולה בנזיקין ומזכה
8 בפיצוי, בנוי מארבעה שלבים. ראשית, יש לפרש את הביטוי, בהקשר אובייקטיבי,
9 ולשאוב ממנו את המשמעות העולה ממנו, על פי אמות מידה מקובלות על האדם
10 הסביר. פרשנות זו יש להשעין הן על מובנם הפשוט של דברי הפרסום המפורשים,
11 והן על האמור "בין שורותיו", כפי שמכלול זה עשוי להתקבל ולהתפרש בעיני האדם
12 הסביר (סעיף 3 לחוק). שנית, יש לבחון האם על פי משמעות זו, מהווים הדברים
13 "לשון הרע" על פי סעיף 1 לחוק, והאם אופן אמירתם מהווה "פרסום" כמשמעותו
14 על פי מבחני סעיף 2 לחוק. בשלב שלישי, יש לבחון את תחולת ההגנות השונות על
15 הפרסום, על פי סעיפים 13 עד 15 לחוק, אשר תחולת מי מהן עשויה לשלול את
16 אחריותו של המפרסם לפרסום לשון הרע. גם שלב זה עשוי לכלול רכיב המתייחס
17 לפרשנות הביטוי ולסיווגו, למשל, כביטוי של עובדה או ביטוי של דעה, לשם
18 התאמתו להגנה הרלבנטית. בשלב הרביעי, אם ממלא הפרסום את תנאי שלושת
19 השלבים הקודמים, רביעי נבחנת שאלת הסעדים, ובתוכם שאלת הפיצוי הראוי
20 לתובע. על כל ארבעת שלבים אלה חולש עקרון האיזון החוקתי בין הזכות לשם טוב
21 ולפרטיות לבין הזכות לחופש ביטוי...".

22
23 16. כב' השופט עמית בע"א 751/10 פלוני נגד דיין קבע:
24 "תרשים הזרימה בתביעת לשון הרע הוא כלהלן: בשלב הראשון נבחנת השאלה אם
25 הביטוי מהווה לשון הרע על פי אחת מארבע החלופות בהגדרה על פי סעיף 1 לחוק,
26 והאם מתקיים יסוד הפרסום כמשמעותו בסעיף 2 לחוק. רק אם התשובה חיובית
27 עוברים לשלב הבא ובוחנים אם הביטוי נהנה מאחת החסינויות המוחלטות
28 (פרסומים מותרים) הקבועות בסעיף 13 לחוק. אם נכנס הפרסום לד' אמות אחת
29 החסינויות – דין התביעה להידחות. אם לא כן, אנו עוברים לשלב הבא ובוחנים אם
30 הפרסום מוגן על פי אמת המידה הקבועה בסעיף 14 לחוק על שתי רגליה – אמת
31 בפרסום וענין ציבורי. אם הפרסום אינו נהנה מהגנה זו, יש להמשיך ולבחון אם
32 הפרסום מוגן בתום ליבו של המפרסם, בגדר אחת מהחלופות הקבועות בסעיף 15
33 לחוק במשולב עם חזקות תום הלב בסעיף 16. היה ונתברר כי הפרסום אינו נהנה
34 מהגנת סעיף 14 או מהגנת סעיף 15, או אז עוברים לשלב הרביעי של הסעדים".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

17. כן נקבע (פסקה 7 לפסה"ד), כי בחינת כל אחד מהשלבים לא נעשית באופן "סטריילי" במנותק מהשלבים האחרים, כי יש יחסי גומלין בין השלבים השונים והקו התוחם ביניהם איננו חד כפי שעשוי להשתמע. לבחינת ההגנות יש קשר הדוק לעוצמתו של הפרסום הפוגע. בפסקה 7 לפסק דינו של כבוד השופט עמית בפסק דין **אילנה דיין צוין**, כי ניתן לומר שיש "מקבילית כוחות" בין השלבים השונים – ככל שהביטוי או הפרסום הפוגע הוא עוצמתי יותר, כך יידרש יותר בשלב ההגנות הקבועות **בסעיפים 14 – 15** לחוק ולהיפך.

18. בעניינינו, התגובות הינה פרסום כהגדרתו בחוק לשון הרע והפרוש האובייקטיבי של האמור בתגובות מוביל למסקנה, כי מדובר בפרסום שמהווה לשון הרע. אך כפי שנקבע ברע"א 10520/03 **איתמר בן גביר נ' דנקנר**, יש לבדוק האם בנסיבות המקרה דן, הניסוח החרף, כשלעצמו בנסיבות המקרה, מוציא את ההתבטאות מגבולות הסביר וכן יש לבחון האם במאזן הכולל, ובהתחשב בנסיבות המיוחדות של המקרה הזה, עומדת למשיב הגנת הבעת הדעה בתום-לב. זאת כאשר, הכתבה עצמה עוסקת בתביעה בה נטען שהתובע "סחט" ולא העובדה שהכתובות עוסקות בנושא הסחיטה.

אני מוצאת, שהיות והכתבה עוסקת בתביעה בגין סחיטה שהוגשה נגד התובע דן, והתגובות האחרות עוסקות באותו נושא, המילה "סחיטה" שבתגובות 13 אינה חורגת מגבולות הסביר בנסיבות המקרה. הכתבה עצמה הציגה את התביעה שהוגשה נגד התובע בגין סחיטה. יש לתת לדברים פרוש אובייקטיבי של האדם הסביר ולא של התובע. האדם הסביר יכול להתרשם מעצם הכתבה ואין צורך בכל חיזוק מהתגובות עצמה. תגובות 13 חוזרות על האמור בכתבה, כמי שלטענתו מכיר את התובע. טענת התובע שנפגע יותר מהתגובות מאשר מהכתבה הינה סתמית ולא הגיונית.

כתובת המחשב

19. הנתבע אינו זוכר אם הוא זה שפרסם את התגובות ולטענתו:

ת. אני מודה שזה שם המשתמש שלי, איני יכול להעיד אם זה אכן ה- איי. פי. שלי חשוב לציין שגם אם זה איי. פי. שלי זה אומר שזה מקושר למכשיר שבביתי ולא שאני הקלדתי את התגובות, זה יכול היה להיות כל אחד בביתי, כולל אבי וכל מי שיש לו נגישות למכשיר ומתחבר למכשיר, שכן או כל אדם בקרבת מקום, באמצעות הראוטר.

ש. הראוטר יש לו קוד להתחבר אליו

ת. היום כבר כן כי זה ראוטר אחר, אבל אז – איני זוכר אם היה לי או לא היה לי סיסמא. גם אם היה סיסמא יש עוד אנשים שיכולי להשתמש בו כמו אשתי, הורי חברי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 ש. את מתכוון ברצינות שיכול שהבן של התובע כתב את התגובות הזו
2 ת. כל מה שכתבתי בתצהיר הוא ברצינות והמציאות היא שבנו של התובע חי בבניין באותה תקופה
3 למיטב ידיעתי, ואם אכן יש נגישות כמו למשפחתי ושכני, הוא היה שכן שלי והמציאות הינה שהיו
4 המון תביעות בין אבי לתובע ועוד צדדים אחרים והייתה תקוה עם המון טקטיקות משפטיות שונות,
5 ומי יודע מה הכינוי לי, וזה יכול להיות שבנו של התובע רשם זאת
6 ש. למה לא הגשת נגדו הודעה צד ג'
7 ת. כי איני יכול להוכיח שהבן של התובע עשה זאת, כמו שהתובע ובא כוחו לא יכולים להוכיח שאני
8 כתבתי זאת". (ע' 44).

9
10 20. בבר"ע (חי) 850/06 רמי מור נ' ידיעות אינטרנט נקבע:
11 "..... ברם, לעיתים, ה-IP אינו כתובת קבועה המשמשת את הגולש, אלא IP דינמי, ובכל פעם
12 משתמש מתחבר לאינטרנט, ספק הגישה מקצה לו IP שונה. רק ספק הגישה יכול לדעת לאיזה
13 משתמש שייך ה-IP ולשם כך עליו לדעת את השעה המדוייקת, עד לרמת השניה בה נעשה הפרסום
14 המשמיץ, כי בעידן האינטרנט המהיר, אותה כתובת IP עשויה לעבור בין מספר משתמשים במהלך
15 דקה. היעדר סנכרון מדוייק בין ספק הגישה לשעון הפורום, עלול להביא לטעות בזיהוי. ספק הגישה
16 יכול לאתר את פרטי המנוי שכתובת ה-IP הוקצתה לו במועד הזנת ההודעה. אך גם חשיפת
17 המשתמש הרשום אצל ספק הגישה, אינה מובילה, בהכרח, לחשיפת זהותו של המפרסם, קרי,
18 כותב הידיעה.

19 לטענת ברק, היא יכולה לדעת לכל היותר מה שמו של המשתמש (USER) שבאותה שניה עשה
20 שימוש ב-IP ומה חשבון הדוא"ל שלו. שם זה מורכב מאותיות ומספרים של הגורם ששילם עבורו,
21 שגם אותו ברק אינה יודעת לאתר, וכל שיש ברשותה הוא פרטי כרטיס האשראי או חשבון הבנק של
22 המשתמש.....חשיפת שם המנוי-המשתמש, שעשה שימוש בכתובת ה-IP בעת הפרסום
23 המשמיץ, אינה ערובה לחשיפת זהותו של הכותב. מי לידינו יתקע כי המשתמש הוא גם הכותב
24 שפרסם את לשון הרע.... גם בבית פרטי, הדודה מחדרה שהגיעה לביקור קצר, בבחינת אורח נטה
25 ללון, עשויה הייתה להשתמש במחשב. אף ייתכן, שהדודה מחדרה רכשה כמתנה לאחייניה
26 האהובים בתל אביב את שם המשתמש, ולה עצמה אין כל קשר לשימוש בפועל. ולא רק זאת, אלא
27 שלטענת ברק, ניתן לזייף את כתובת ה-IP, או במקרה של אינטרנט אלחוטי, לנצל את שם המשתמש
28 ממקום קרוב לביתו של הלקוח, אם כי לשם כך יש צורך בהבנה ובתחכום המאפיינים פצחנים
29 (האקרים) ופרצנים (קראקרים).

30
31 21. מפס"ד רמי מור ניתן ללמוד שלא בהכרח הכתובת מעידה על זהות הכותב ובעניינינו, הנתבע לא
32 הכחיש אלא טען שאינו זוכר אם הכתובת נכתבה על ידו ולטענתו, בנו של התובע מתגורר בדירה
33 מתחתיו, מה שיכול להצביע על "פרובוקציה".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 לצורך פסק דין זה, אתייחס למכתב בזק בינלאומי, שבהסתמך עליו מתבקשת המסקנה שהנתבע הוא
2 שפרסם את הכתובית.

ההגנות

5 22. את נושא לשון הרע באינטרנט סקר כב' השופט גולדקורן בתאם (צפת) 54888-
6 01-12 כדלקמן:

7 רבות נכתב על האינטרנט כ"כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה, על היותו
8 אמצעי דמוקרטי מובהק ועל האפשרות העומדת בפני כל אחד ליצור עיתון
9 משלו, עיתון שהוא נטול גבולות גיאוגרפיים ולעתים נטול סינון ועריכה, ולתת
10 בבלוג דברו. הכרה בייחודיות האינטרנט באה, למשל, לביטוי נקודתי ביחס אל
11 התגוביות ("טוקבקים"), לגביהן אמר כבוד המשנה לנשיאה ריבלין בפסקה 15
12 לפסק דינו ברע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי. טי. סי. (1995) החברה
13 לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ: "חלק ניכר מהפרסומים נושא במקומותינו
14 אופי וולגרי ובוטה, וישנו פער בולט בין הנחרצות של הדעות המבוטאות לבין
15 התשתית התומכת בהן. ...עצם העובדה שיש מבין התגוביות שטעמן רע
16 וניסוחן עילג בוודאי אינו מוציא אותן מתחולת הזכות החוקתית לחופש
17 ביטוי".....עוד יש לזכור, כי כשם שלא כל קריאת גנאי ברחובה של עיר
18 מקימה עילת תביעה, כך אף לא כל פרסום מגנה ומגונה באינטרנט מהוה עילה.
19 רבות מן התגוביות באינטרנט הן דברי הבל ברמה ירודה, שכל בר דעת מבין כי
20 אין לייחס להן כל משקל, וערכן "העוולתי" הוא בהתאם..... לטעמי, נדרשת
21 הסדרה של הנושא, אך בהיעדר עדכון ראוי של דיני לשון הרע הקיימים מוטב
22 להחילם "בשינויים המתחייבים" מאשר להניח קיומה של לאקונה. השינויים
23 המתחייבים כוללים היבטים שונים של הפרסום באינטרנט, ובהם: המשקל
24 המועט שניתן לעיתים קרובות להתבטאויות במסגרת תגוביות בכלל, ובמסגרת
25 תגוביות אנונימיות בפרט; ריבוי התגוביות באופן שלעיתים קרובות הפרסום
26 המשמיץ "נבלע בהמון"; והנגישות של הנפגע-עצמו, ושל שוחרי טובתו לאותם
27 אתרים שבהם נעשה הפרסום הכולל לשון הרע, והיכולת לפרסם הכחשות
28 ותגובות מתאימות ("התרופה לדיבור הפוגע-היא דיבור נוסף" עניין בן גביר
29 פס' 17 לפסק-דיני). כל אלה עשויים לעיתים תכופות לייתר את הצורך
30 האמיתי בקיומה של תביעת לשון הרע, ואף להפוך את טענות הנפגע ל"זוטי
31 דברים".

32 הפסיקה התייחסה למשקל שהאדם הסביר מעניק לפרסומים באינטרנט, לחופש
33 הביטוי ולחשיבות השיח הצרכני גם בת"א (שלום ת"א) 19072-08 ד"ר כנען דוד
34 נ' וואלה תקשורת בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1
2 23. כבי' השופט גולדקורן קבע: "אולם על מנת שפרסום זה יחשב כלשון הרע
3 על פי החלופה השלישית של "לשון הרע" בסעיף 1 לחוק, אין די בכך שזו מטרתו
4 המוצהרת של המפרסם. נדרש להוכיח כי פרסום זה "עלול" (3) לפגוע באדם
5 ... בעסקו, במשלה ידו או במקצועו". לכן יש לבחון אם פרסומים אלו
6 באינטרנט, שנועדו לשם פגיעה בעסקו של התובע, עלולים היו לפגוע בעסקו.
7 במישור התיאורטי, כל פרסום באינטרנט בגנות אדם, ותיאורו כנוכל, עלול
8 לפגוע בו, להשפילו בעיני הבריות ולפגוע בעסקו.אולם הפרסומים של
9 הנתבע ב"פוסטים" לא היו הפרסומים היחידים בשיח הדיגיטלי באותם
10 אתרים. על מנת לעמוד על מידת השפעתם ("עלול") יש להכיר את מאפייני
11 של "כיכר העיר" בה פורסמו הדברים. לשון אחרת, יש לראות את
12 הפרסומים כחלק מהשיח ברשת בעידן "Web 2.0"....השיתופיות הפכה את
13 הרשת מ"קריאה" בלבד ל"קריאה וכתובה" עקב מעבר ממודל ההוצאה לאור
14 אל עבר ארכיטקטורה של שיתוף....כאשר אנו בוחנים המושג "פרסום" ואת
15 סעיף 1 לחוק בפריזמה הרחבה של "פרסום" באינטרנט בעידן Web 2.0,
16 בשיח רב צדדי המאופיין בשיתופיות ובקישורים למקורות מידע רבים, יש
17 מקום לצקת תוכן ממשי, במקרה שבפנינו, לדבריהם של כבוד המשנה
18 לנשיאה ריבלין וכבוד השופט רובינשטיין בפסק דין רמי מור, שהובאו לעיל.
19 לאמור: יש להחיל באינטרנט את דיני לשון הרע ב"שינויים המתחייבים",
20 באופן שלא כל פרסום מגנה ומגונה באינטרנט מהווה עילה לתביעה לפי
21 החוק. לעניות דעתי, הדברים ביטאו הכרה במאפיינים המיוחדים של
22 התגובות, שרבים מהם זהים או דומים למאפייני ה"פוסטים". ה"שינויים
23 המתחייבים" של החלת דיני לשון הרע באתרים בהם בוצעו הפרסומים על ידי
24 הנתבע נובעים ממאפייני השיתופיות, האפשרות לתגובות, השימוש
25 בקישורים, הנגישות של התובע למתן תגובתו, ולעיתים – היבלעות הפרסום
26 המשמיץ בהמון המידע..... סבורני כי לאור אופיו של אתר שיתופי ברשת,
27 יישום שתי הדעות במקרים של פרסום באתר כזה מוביל למסקנה בדבר מתן
28 משקל רב יותר לעקרון חופש הביטוי...התובע לא הגיב ל"פוסטים" של
29 הנתבע, הפרסומים נבלעים בשיח הציבורי השיתופי, הינם דעה אחת מני
30 רבים, מידת אמיתותם נתונה לביקורת וסגנונם אינו חורג מתוכן רדוד, ירוד
31 ובוטה אשר הפך לסימן היכר של רבים מהגולשים הישראלים, ב"פוסטים",
32 בתגובות וברשתות חברתיות.

33
34 24. ברע"א 4447/07 רמי מור נ' ידיעות אינטרנט נקבע, כי: "עוד יש לזכור, כי כשם שלא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 **כל קריאת גנאי ברחובה של עיר מקימה עילת תביעה, כך אף לא כל פרסום מגנה**
2 **ומגונה באינטרנט מהוה עילה. רבות מן התגובות באינטרנט הן דברי הבל ברמה**
3 **ירודה, שכל בר דעת מביין כי אין לייחס להן כל משקל, וערכן "העוולתי" הוא**
4 **בהתאם**

5
6 25. בעניינינו, לכתבה עצמה, שלא נכתבה ע"י הנתבע, ועוסקת, בין היתר בטענה
7 שהתובע סחט את לוי קושניר, 13 תגובות, העוסקות באמור בכתבה ובחלקן
8 מופיעה המילה סחיטה. התגובות נשוא תביעה זו, אינה חמורה בלשונה מלשון
9 הכתבה והמפורט בה, הינו מידתי ביחס לכתבה, פורסמה רק כתגובות לכתבה
10 ולא בכתבה נפרדת. כאמור, מידת אמיתות המפורט בתגובות נתונה לביקורת
11 וסגנון התגובות אינו חורג מתוכן הכתבה עצמה. כפי שנקבע בפס"ד רמי מור
12 לא כל פרסום מגנה ומגונה באינטרנט מהוה עילה לתביעה לפי החוק,
13 הפרסומים נבלעים בשיח הציבורי השיתופי כפי שמופיע בכל התגובות, הוא
14 מהווה דעה אחת מני רבים, מידת אמיתותם נתונה לביקורת וסגנונם אינו חורג
15 מתוכן רדוד, ירוד ובוטה אשר הפך לסימן היכר של רבים מהגולשים
16 הישראלים, "פוסטים", בתגובות וברשתות חברתיות

17
18 לאור המפורט, די בכך כדי לדחות את התביעה.

19
20 26. הנתבע מתבסס על ההגנות שבחוק, ולמעלה מן הצורך אתיחס להגנת
21 "אמת דברתי בסעיף 14 לחוק והגנת תום הלב בסעיף 15 לחוק.

22
23 הגנת "אמת דיברתי"

24 בדין שהתקיים ביום 5.4.16 הצהיר ב"כ התובע לפרוטוקול "אני מסכים לכך שהייתה טענה
25 **כזו מצד חלק מהעדים שנטען שהתובע סחטן והייתה הכרעה משפטית**" (ע' 25 ש' 6).
26 הנתבע העיד שהוא נכח בפגישה בהשתתפות התובע, אביו ואח', היה באירועים והוא עומד מאחורי
27 העובדה שהתובע העמיד את הנוכחים בחדר בת המכירה לגאידמק במצב של סחיטה והוא אישית
28 חווה סחיטה, וזאת, הגם שבפסה"ד במחוזי נקבע שלא ניתן להוכיח סחיטה, (ע' 33 ש' 19, ע' 32 ש'
29 (27- 20)

30 ההגנה בהתאם לס' 14 סיפא מעניקה הגנה לפרסום אמת והסיפא קובעת שההגנה לא תישלל בשל
31 כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממשו- 17 (א) לחוק.....
32 בעניינינו, הנתבע הוכיח שנכח בפגישה, שאינו היחיד שטוען שהתובע סחט אותם, ושהוא חווה
33 בפגישה את דרישות התובע, שלטעמן הן סחטניות והאמין בתום לב באמיתות דבריו. הגנת תום
34 הלב עומדת לו, גם אם בדיעבד, ביהמ"ש קבע שלא ניתן להוכיח שהייתה סחיטה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1
2 27. ההגנה בס' 14 לחוק דורשת הוכחת שני יסודות מצטברים : שהפרסום המהווה
3 לשון הרע היה אמת, ושקיים עניין ציבורי בנוגע לאותו פרסום.
4 תיאור התובע כ"נוכל" שיש להיזהר מפניו יש בו פגיעה בשמו הטוב של התובע.
5 האם מדובר בעובדה, אשר לגרסת הנתבע הינה אמת, או שמא זו הבעת דעה.
6 בפס"ד בפרשת אילנה דיין אמר כב' המשנה לנשיא ריבלין: **"בעוד שפרסום**
7 **עובדות אמור לשקף את המציאות האובייקטיבית כפי שהיא, אמירות בעלות**
8 **ייסוד סובייקטיבי, המתארות עמדה אישית בנוגע למצב דברים מסוים,**
9 **יחשבו להבעת דעה...הבעת דעה כוללת על פי רוב ביטויים בעלי מטען ערכי**
10 **מסוים או תיאור מצב עובדתי בדרך המנוסחת כדעה ... לרוב, כוללת הבעת**
11 **הדעה ביטויים אשר לא ניתן לסווגם כ"אמת" או "שקר". פרסום ייחשב**
12 **כהבעת דעה אם האדם הסביר יבין את האמור בו כהבעת דעתו של המפרסם...**
13 **סיווגו של עניין כהבעת דעה ייעשה על פי מבחני השכל הישר ועל פי כללי**
14 **ההיגיון ... הבעת דעה תהיה מוגנת על-ידי הסעיף גם כאשר מדובר בעמדה**
15 **בלתי נכונה, מופרזת או קשה לשמיעה. היא מוגנת גם כאשר היא משאירה**
16 **לשומעיה לקרוא לתוכה רמזים מרמזים שונים (דנ"א קראוס, בעמ' 42).**
17 **אכן, לעיתים מתקיים קושי להבחין בין דעה לעובדה. כך למשל, האם כינוי**
18 **איש ציבור "נוכל" הוא קביעת עובדה או הבעת דעה? בגלל הקושי להתוות**
19 **הבחנה בין הבעת דעה לבין הצהרה כוזבת נקבע בארה"ב כי אין בנמצא דבר**
20 **שהוא "דעה כוזבת".... תהא הדעה כוזבת כאשר תהא, תיקונה ייבוא לא**
21 **כעניין למצפונם של השופטים כי אם בדרך של תחרות עם דעות אחרות.**
22
23 28. כב' השופט גולדקורן בת.א. 12-01-54888 קבע: **"הגדרת התובע כ"נוכל"**
24 **איננה בגדר עובדה כלל ועיקר. זו פרשנות סובייקטיבית של הנתבע להתנהלותו**
25 **של התובע, תוך הסתמכות על פסק הדין שניתן בתביעה החוזית. אף שמדובר**
26 **בפסק דין שניתן בתיק אזרחי, ולא פלילי, ואף שבפסק הדין נתקבלה רק אחת**
27 **מתוך שתי טענות הנתבע כנגד התובע, בחר התובע להדגיש רק את החלק המועדף**
28 **עליו מתוך פסק הדין ו"להסיק" מהקביעה שם, לפיה תובע לא הציג כל ראיה**
29 **להפרכת טענת הנתבע, כי מדובר בתובע שהינו "נוכל".**
30
31 בעניינינו, תאור הנתבע את התובע בתגובת הנתבע דעה של הנתבע,
32 מהשתתפותו בישיבות בהן השתתף הנתבע, וזו הבעת דעה על התנהלות התובע
33 באותה ישיבה. כמו כן זו הבעת דעה על התובע, הן כעולה מכתב התביעה שהגיש
34 לוי קושניר והן מהעדויות של העדים שטענו שהתובע סחט אותם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

29. מעדות הנתבע, ומתאור האירועים בפגישות שהתנהלו בהשתתפות הצדדים, עולה, שהנתבע האמין בתום לב, שהתובע נוכל ואין מדובר באמירה זדונית והביע את דעתו זו בתגובת לכתבה. גם מהצהרת ב"כ התובע לפרוטוקול, שאכן בתיק במחוזי הייתה טענה של עדים שהתובע סחט אותם, עולה אמונתו המלאה של הנתבע באמיתות דבריו.

העולה מכל אלה הוא שהנתבע חוסה תחת ההגנה שבסעיף 14 לחוק.

תום לב

30. הגנת ס' 15(3) לחוק, הקובע כי במשפט בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנתבע עשה את הפרסום בתום לב "לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר

בת.א. (שלום ת"א) 19072-08 ד"ר כנען דוד נ' וואלה תקשורת בע"מ נקבע כדלקמן:

הוראת סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע מקנה הגנה למפרסם לשון הרע מקום בו קיימים אינטרסים ציבוריים חשובים בפרסום.

הגנה כאמור תינתן למפרסם אם הוכיח שני תנאים מצטברים. הראשון, שהפרסום נעשה בתום לב. השני, שעשה את הפרסום באחת משתיים עשרה הנסיבות הקבועות בסעיף (א' שנהר, 250). בעניין הפרשנות הראויה לסעיף נקבע בפסיקה כדלהלן: "אכן, המחוקק קיבץ במסגרת סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע רשימה של מצבים שונים, אשר בהם ניתנת הגנה למפרסם, אם פירסם דבר המהווה לשון הרע, אך עשה כן בתום-לב. המשותף לכל המצבים הללו הוא, שאם הפרסום נעשה בתום-לב, ניתנת למפרסם הגנת החוק. אך בצד עיקרון משותף זה קיים שוני רב בין המקרים, עד כי לימוד גזירה שווה מהאחד לשני הוא מסוכן. כן מסוכנת ההסתמכות על המשפט האנגלי בסוגיה זו (ראה ע"א 723/74, בעמ' 299). דומה כי כל שניתן לומר בדרך של הכללה הוא, כי בכל אחד ואחד מהמצבים השונים המנויים בסעיף 15 לחוק חייב תום הלב להתפרש באותו אופן, המגשים את מטרת ההגנה הספציפית. מכיוון שמטרות אלה שונות הן זו מזו, גם הביטוי 'תום-לב' עשוי להתפרש באופנים שונים" (ע"א 788/79 ריימר נ' עיזבון המנוח ברקו (דב) רייבר, פ"ד לו(2) 141 (להלן - עניין ריימר), 147)..... ההגנה שבסעיף 15(6) מגנה גם על הבעת דעה בנוגע לפעולה שעשה הנפגע בפומבי. הגנה זו אינה מותנית בזהות הנפגע (עניין קראוס, 875) והיא מהווה מעין "הגנת סל" (א' שנהר 325). כאמור, התבטאויותיו של נתבע 2 מהוות הבעת ביקורת על פועליו של התובע ולא קביעת אמת עובדתית..... ההגנה הקבועה בסעיף 15(6) באה להגן על שיח ציבורי חופשי ונועדה להרחיק את לשון הרע ממרכזה של זירת המחלוקת הציבורית ולאפשר דיון חופשי בעניינים וביצירות שקיבלו פומבי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

מכאן נגזר תחום הסבירות הרחב הנדרש להגנת השיח הצבורי החופשי (א' שנהר, 325).....
 בהקשר זה יש לשוב ולהזכיר את הפסיקה אשר התייחסה לאינטרנט כ"כיכר שוק וירטואלית" בה
 מוחלפים רעיונות ולמשקל שיש לתת להתבטאויות ב"כיכר השוק". בבש"א 4995/00 (י-ם) פלונית
(קטינה) ואח' נ' בזק בינלאומי בע"מ ואח' (פורסם בנבו), סקרה כב' השופטת מיכל אגמון-גונן את
הבעייתיות בסוגיות של חופש הביטוי בהקשר של אתרי אינטרנט השקולים ל"כיכר שוק" מודרנית.
כב' השופט יצחק עמית, בבר"ע (חי') 850/06, 1632/07 מור נ' ידיעות אינטרנט מערכות אתר YNET
 – מערכת פורומים ואח' (פורסם בנבו, פסקה 21 לפסק הדין) מדמה את רשת האינטרנט
 ל"אוטוסטרדת מידע חובקת עולם", המקדמת את חזון הכפר הגלובלי ונחשבת למודל משודרג של
 כיכר העיר. כמו כן, משווה כב' השופט יצחק עמית את האינטרנט לספריית ענק אשר ניתן למצוא
 בה הכל ועל כן, "ההנחה היא, שמדובר בתופעה חיובית, שיש לחברה אינטרס לקדמה ולהגם עליה".
 דברים דומים נאמרו על ידי כב' המשנה לנשיאה, השופט אליעזר ריבלין, בערכאת הערעור:
 "האינטרנט הוא "כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה. המדיום החדש – המרחב הווירטואלי
 – מצוי בכל ופתוח לכל. הכלים שהוא מציע ובהם "חדרי השיח", הדואר האלקטרוני, הגלישה על
 גלי הרשת העולמית ובתוך הרשתות החברתיות – מאפשרים קבלת מידע והעברתו, "האזנה" לדעות
 של אחרים והשמעתן של דעות עצמיות. זהו אפוא אמצעי דמוקרטי מובהק המקדם גם את עקרון
 השוויון ומציב מחסום בפני התערבות שלטונית ובפועל רגולטיבית בחופש הביטוי" (עניין מור,).....
 סעיף 15.

אם כן, על פי החזקה הקבועה בסעיף 16(א) מפרסם הוא תם לב אם בפרסומו לא חרג מתחום הסביר.
 הפסיקה קבעה, כי תחומי הסבירות ייגזרו מן ההגנה הספציפית שהתובע טוען לה בסעיף 15 (עניין
 אמיליו פלוס, 894-895). במקרה דנן עניין לנו כאמור בהגנה הקבועה בסעיף 15(6), הגנה הניתנת
 להבעת דעה ביחס לפעולה שנעשתה בפומבי, ומשכך היא מבטאת הנחה בסיסית לפיה תחרות בין
 דעות ורעיונות שונים חיונית לבירור חופשי של פלוגתאות בהן יש לציבור עניין (דנ"א 7325/95
ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' קראוס .

31. בעניינינו, הנתבע ביקש בין היתר "שלא לשתוק" נוכח מה שלדעתו הינו, עוול שנעשה למשתתפים
 בישיבה, כולל הנתבע, כאשר לדבריו, הוא חווה פעולת סחיטה מצד הנתבע על המשתתפים בישיבה.
 לכן הנתבע פרסם את התגובות בהמשך לכתבה, תוכן התגובות תואם את הכתבה והינו מידתי
 ובגבולות האמור בכתבה. התגובות נכתבו כביקורת לגיטימית והבעת דעה שלא חרגו מגדר הסביר.
 משכך, עומדת לנתבע החזקה הקבועה בס' 16(א) לחוק.

חזקת תום הלב לפי ס' 16(א) לחוק, הקובע כי אם הוכיח הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות
 האמורות בס' 15 לחוק, ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את
 הפרסום בתום לב. כפי שנפסק בע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי, (פורסם בנבו, 4.8.2008):

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 **"יסוד הסבירות בפן החיובי והשלילי של חזקת תום הלב הוא מושג נורמטיבי-ערכי. הוא בנוי על**
 2 **איזון בין הערכים המתנגשים בתחום האיסור על לשון הרע. תנאי הסבירות לצורך חזקת תום הלב**
 3 **מאזן בין חופש הביטוי להגנה על כבוד האדם. יסוד הסבירות מחייב בחינת מידתה ואיכותה של**
 4 **הפגיעה על פי נסיבותיה והערכה נורמטיבית אם היא ראויה להגנה ... להתנהגות המפרסם טרם**
 5 **הפרסום, בעת הפרסום, ולאחריו, ישנה השלכה בבחינת סבירות הפרסום. טיב הפרסום ותוכנו**
 6 **משפיעים על מידת סבירותו ... מיתחם הסבירות הנורמטיבי, שבגדרו נעשה הפרסום, עשוי להצביע**
 7 **על תום לבו של מפרסם לשון הרע."**

8
 9 32. נקבע בפסיקה (ע"א 788/79 ריימר נ' עזבון רייבר) שאין לזהות את המושג "תום לב" בס' 15
 10 לחוק איסור לשון הרע עם תום הלב המוזכר בחוקים אחרים וזאת, על סמך העיקרון שהמשמעות
 11 הניתנת למונח בחוק אחד לא תהיה בהכרח המשמעות שתינתן לו בחוק אחר, עוד נקבע שם,
 12 של"תום לב" בו מותנות הגנות ס' 15 לחוק, עשויות להיות משמעויות שונות כמספר ההגנות
 13 הספציפיות המפורטות בס' זה של אחת מהן מותנית בכך שהפרסום נעשה בתום לב.
 14 . כן נקבע (ע"א 677/83 בורוכוב נ' יפת) שמשמעות הביטוי "כוונה" נקבעת עפ"י ההקשר החקיקתי
 15 שבו הוא מופיע ולביטוי "כוונה" בס' 6 לחוק איסור לשון הרע יש משמעות שונה מזו שניתנת למונח
 16 בדברי חקיקה אחרים

17
 18 33. כבי' השופט (כתוארו דאז) א' ברק קבע : ברק בע"א 788/79 ריימר נ' רייבר, פ"ד לו (2) 141 (1981)
 19 (להלן : "פס"ד ריימר"), בעמ' 149 :

20 **"בקביעתה של הגנה זו ביקש המחוקק לקבוע איזון עדין בין השמירה על שמו הטוב של אדם**
 21 **לבין הצורך לאפשר לבני הציבור להתלונן בפני המשטרה על עבירות שבוצעו, ובכך לעודד**
 22 **הבאתם של עבריינים לדיון, מבלי שהמתלוננים יעמדו בפני הסיכון של תביעה בגין לשון הרע.**
 23 **הצורך להבטיח את האיזון האמור הוא הקובע את הדרך הראויה לפירושו של מושג תום הלב**
 24 **בסעיף 15 (8) האמור. נראה לי, כי עלינו לפרש את "תום הלב" בהקשרה של הגנה זו כמתייחס**
 25 **לאמונה של המפרסם באמיתות הפרסום. אדם, המתלונן בפני המשטרה על עבירה שלפי**
 26 **אמונתו בוצעה על-ידי פלוני, זכאי להגנת החוק, גם אם מסתבר, כי אמונתו מוטעית היא, שכן**
 27 **בנסיבות אלה ראוי הוא, כי האינטרס הפרטי של הנפגע יפנה דרכו לאינטרס הציבורי, שאם**
 28 **לא כן יחששו בני הציבור להגיש תלונות. לעומת זאת, אם המתלונן אינו מאמין באמיתות**
 29 **תלונתו ויודע כי אינה אמת, אין כל אינטרס ציבורי במתן הגנה למתלונן, ואין כל אינטרס**
 30 **ציבורי בעידוד התנהגות שכזו."**

31
 32 34. דהיינו, תום לב משמעו, בהקשר הרלבנטי [לסעיף 8\)15](#) לחוק, אמונת הנתבע באמיתות
 33 האמירה. יש להבחין בין מניעיו של המתלונן לבין אמונתו בנכונות תלונתו. מי שמוסר מידע,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 165617-09 סורין שוחט נ' קושניר

תיק חיצוני:

1 שהוא מאמין בנכונותו, ייהנה מהגנת החוק, שאם לא כן עשויים בני הציבור להסס במסירת
2 מידע, שמא יוכח, כי פעלו כפי שפעלו מתוך מניע אישי ולא מתוך מניע ציבורי כן.

3
4 בנסיבות המתוארות בפסה"ד אני קובעת שמדובר בהבעת דעה ב"כיכר העיר" שלא חרגה
5 מהאמור בכתבה. הנתבע האמין באמור בכתובית בתום לב, ולכן עומדות לו ההגנות שבחוק.

סוף דבר

6
7
8 מהמפורט באריכות בפס"ד זה עולה כי דין התביעה להידחות.
9 התובע ישלם לנתבע הוצאות שכ"ט בסך 50,000 ₪.

10
11
12
13
14
15
16 ניתן היום, י"ז אלול תשע"ו, 20 ספטמבר 2016, בהעדר הצדדים.

17
18

19 אושרי פרוסט-פרנקל, שופטת בכירה

20
21